

SLJ:n hallitukselle esitettäväksi SLJ:n 2016 vuosikokoukselle päätettäväksi anomus Suomen Kennelliitolle**Asia:****Ilveksen- ja villisianhaukkutaipumuskokeet laikarotuisille koirille ja sääntöehdotus****12.01.2016 Antti Paloheimo****VILLISIAN- / ILVEKSENHAUKKUTAIPUMUSKOEIDEN SÄÄNNÖT JA OHJEET
(entisistä karhunhaukkutaipumuskokeiden säännöistä muokannut A. Paloheimo)****1 § KOKEIDEN TARKOITUS**

Villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskokeiden tarkoitus on saada selville koirien villisian- / ilveksenmetsästysominaisuudet jalostusta ja villisian / ilveksen metsästystä varten sekä testata koiria niin, että niitä voidaan tarvittaessa käyttää viranomaisten apuna vahingoittuneiden tai häiriintyneiden villisikojen / ilveksien poistoon.

2 § JÄRJESTÄMISLUPA

Näitä sääntöjä noudatetaan SKL-FKK:n ja kennelpiirin myöntämässä villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskokeissa.

3 § KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Kokeen järjestäjänä toimii kennelpiiri. Järjestelyistä huolehtii kennelpiirin valitsema koetoimikunta, esimerkiksi kennelpiirin hirvikoirajaosto

4 § OSALLISTUMISOIKEUS

Kokeisiin saavat osallistua rekisteröidyt metsästyspystykorvat ja ne rodut, joille SKL-FKK:n hallitus on erikseen myöntänyt osallistumisoikeuden. Kokeeseen ei saa osallistua sairas koira eikä kiimainen narttu. Kantava narttu ei saa osallistua kokeisiin kolmeakymmentä (30) vuorokautta ennen odotettua penikoimista eikä myöskään ennen kuin neljäkymmentäkaksi (42) vuorokautta penikoimisesta on kulunut. Rokotusten ja tunnistusmerkinnän osalta noudatetaan SKL-FKK:n voimassa olevia määräyksiä. Koetoimikunnan ja ylituomarin on tarkistettava osallistumisoikeus.

4.1 Villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskokeen voi suorittaa sama koira hyväksytysti useamman kerran.

4.2 Villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskokeen voi suorittaa myös muussa EU maassa (esim. Baltian maat, Ruotsi). Koetta arvostelevien palkintotuomarien on oltava suomalaisia tai toinen voi olla ko. maan kansalainen, jos hänellä on voimassa oleva suomalainen / ruotsalainen hirvenhaukkukokeen palkintotuomarikortti sekä ruotsalainen villisikatuomarikortti tai suomalainen villisian- / ilveksen- / karhunhaukkutaipumuskokeen palkintotuomarikortti.

5 § ILMOITTAUTUMINEN

Kokeeseen ilmoittaudutaan nimetylle ylituomarille puhelimitse, kun arvostelu aloitetaan. Arvostelu katsotaan aloitetuksi, kun koira lasketaan irti villisian / ilveksen jäljelle tai todetaan koiran työskentelevän villisialla / ilveksellä.

Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin nimetylle ylituomarille, jonka alueella arvostelu aloitetaan.

5.1 Ulkomailta suoritettavasta villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskokeesta on sovittava ennen ulkomaille lähtöä koiran omistajan/ohjaajan kennelpiirin nimeämän ylituomarin kanssa ja hänelle ilmoitetaan puhelimitse kun arvostelu aloitetaan.

6 § OSALLISTUMISMAKSU

Kennelpiiri voi periä kullakin osallistuvalla koiralla kohtuulliseksi katsottavan osanottomaksun. Osanottomaksun tarkoitus on peittää kokeen järjestelyistä aiheutuvat yleiskulut.

7 § YLITUOMARI

Koetta johtaa SKL - FKK:n hyväksymä villisian- / ilveksen- / karhunhaukkutaipumuskokeen ylituomari. Ylituomarin on oltava SKL - FKK:n ja rotujärjestön (Suomen Pystykorvajärjestön SPJ, Suomen Harmaahirvikoirajärjestö SHHJ tai Suomen Laikajärjestö SLJ) jäsen. Kennelpiiri nimeää koekaudelle 2 - 3 ylituomaria.

8 § PALKINTOTUOMARI

Palkintotuomarit arvostelevat koiria kaksijäsenisinä ryhminä, joista ryhmää johtavalla tuomarilla tulee olla villisian- / ilveksen- / karhunhaukkutaipumuskokeiden palkintotuomarikortti. Tuomarikortin myöntää kennelpiiri henkilölle, jolla on voimassa oleva hirvenhaukkukokeiden palkintotuomarikortti ja joka on osallistunut villisian- / ilveksen- / karhunhaukkutaipumuskokeiden tuomarikurssille. Ryhmätoimarin on osallistuttava koulutukseen pätevyytensä ylläpitämiseksi.

Toisena tuomarina voi toimia hirvenhaukkukokeiden palkintotuomari tai kokenut alan harrastaja. Molemmat tuomarit täyttävät itsenäisesti maastokorttia kokeen kuluusta. Ryhmätoimarin on oltava SKL-SKK:n tai jonkin edellä mainitun rotujärjestön jäsen.

8.1 JÄÄVIYDET

Kulloinkin voimassa oleva SKL-FKK:n yleinen jääviyssääntö koskien näytelyitä, kokeita ja kilpailuja.

9 § KOEMAASTOT

Koemaaston hankkii koiranohjaaja. Ennen koetta tulee varmistua siitä, että koemaastossa on villisikoja / ilveksiä.

10 § KOEAIKA

Koiraa voidaan kokeilla kulloinkin voimassa olevana ko. maan virallisena villisian- / ilveksenmetsästysaikana (Suomessa vls 20.8 - helmikuun loppu, ilves 01.12. – helmikuun loppu).

Koe voidaan suorittaa silloin, kun koemaastossa on todettu tai oletetaan oleskelevan villisian / ilveksen tai koiran todetaan työskentelevän villisialla / ilveksellä.

11 § KOIRIEN ARVOSTELU

Palkintotuomariryhmä arvostelee koiran suorituksen. Lopputulos on joko hyväksytty tai hylätty. Pisteitä ja palkintosijoja ei anneta. Koiran arvostelun jälkeen tuomariryhmän on annettava välittömästi selvitys koetapahtumista ylituomarille.

Viikon kuluessa koesuorituksesta tehdään koepöytäkirja ja koirakohtainen pöytäkirja oli pa suoritus hyväksytty tai hylätty

12 § VALITUKSET JA ERIMIELISYYDET

Kulloinkin voimassa oleva SKL-FKK:n muutoksenhaku Liite

13 § TULOSTEN TARKASTUS JA LÄHETTÄMINEN

Ylituomarin on lähetettävä tarkastamansa ja vahvistamansa koepöytäkirja sekä koirakohtainen pöytäkirja viikon kuluessa suorituksesta kennelpiirille.

14 § LOUKKAANTUMISET

Jos koira on loukkaantunut sellaisella tavalla, joka olennaisesti vaikuttaa sen suorituskyykyyn on sen koe keskeytettävä.

Koiranohjaajan on selvitettävä päivystävien lääkärin toimet ja ensiavun saantimahdollisuudet puhelinnumeroineen mahdollisimman pikaisen ensiavun saamiseksi ja kuljetuksen järjestämiseksi tarvittaessa ihmisten tai koiran loukkaantuessa.

15 § ERILLISOHJEET

Arvostelusta, ylituomarin, tuomarien, koetoimikunnan ja koiranohjaajan tehtävät määritellään tarkemmin SKL-FKK:n hallituksen hyväksymillä erillisillä ohjeilla.

16 § VILLISIAN- / ILVEKSENHAUKKUTAIPUMUSKOE HIRVENHAUKKUKOKEEN YHTEYDESSÄ

Villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskoe voidaan myös suorittaa virallisen hirvenhaukkukokeen yhteydessä mikäli kyseisen kokeen ylituomari ja palkintotuomarit omaavat sääntöjen mukaisen pätevyyden.

Mikäli hirvenhaukkukokeen ylituomarilla ei ole villisian- / ilveksen- / karhunhaukkutaipumuskokeen ylituomaripätevyyttä on järjestäjän selvittävä sen kennelpiirin nimetyt ylituomarit, jotka voivat toimia taipumuskokeen ylituomarina. Tarvittaessa koiranohjaaja voi kutsua maastoon villisian- / ilveksen- / karhunhaukkutaipumuskokeen ryhmätoimarioikeudet täyttävän palkintotuomarin, mikäli hirvenhaukkukokeen tuomariryhmässä ei sellaista ole. Siirryttäessä hirvenhaukkukokeesta villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskokeeseen, ei enää voida siirtyä takaisin hirvenhaukkukokeeseen.

16.1 Jos koe alkaa villisian- / ilveksenhaukkutaipumuskokeella, niin sen päätyttyä voidaan aloittaa hirvenhaukkukoe, mutta näiden kahden kokeen yhteenlaskettu työaika on kuitenkin maksimissaan 300 min.

VILLISIAN- / ILVEKSENHAUKKUTAIPUMUSKOEIDEN ARVOSTELU- TOIMINTA- JA TULKINTAOHJEET Voimassa pv.kk.vuosi alkaen**1. KOKEEN JÄRJESTÄMINEN**

Kokeen järjestää kennelpiiri. Jokainen koesuoritus on oma kokeensa, josta täytetään myös koepöytäkirja

Koe voidaan järjestää myös villisian / ilveksenmetsästyksen yhteydessä. Hyväksyttyyn suoritukseen vaaditaan riittävä arvostelu ennen villisian / ilveksen kaatoa.

2. KOE-ERÄN ALOITTAMINEN

Koe-erä aloitetaan alueella, jossa oletetaan villisian / ilveksen oleskelevan tai jossa koiralla todetaan olevan villisika- / ilvestyöskentely käynnissä.

3. HAKU

Haku aloitetaan mahdollisuuksien mukaan tuulen alta oletetulta villisian / ilveksen oleskelupaikalta tai sen läheisyydestä. Jos villisian / ilveksen jäljet ovat tiedossa testataan koiran suhtautuminen jälkiin koira kytkettynä. Tämän jälkeen koira voidaan laskea villisian / ilveksen tuoreille jäljille tai hakemaan tuulen alta. Koira voidaan laskea myös näkyvissä olevalle villisialle / ilvekselle. Haussa arvioidaan koiran taito ja halu löytää villisika / ilves. Arvostelussa on kiinnitettävä huomiota koiran käyttäytymiseen kun se saa villisiasta / ilveksestä hajun: Erityisesti on pantava merkille innostuuko koira villisian / ilveksen hajusta. Jos villisian / ilveksen todetaan varmuudella olevan alueella ja koiran saavutettavissa, eikä koira saa siitä työskentelyä lopetetaan koe ja suoritus hylätään.

4. TYÖSKENTELY VILLISIALLA / ILVEKSELLÄ

Koiran löydettyä villisian / ilveksen seurataan tilanteen kehittymistä. Koiran löydettyä omatoimisesti villisian / ilveksen riittää taulukon mukainen työskentely hyväksytyyn suoritukseen.

5. Alle vuoden ikäisellä yksinäisellä ilveksellä tapahtuvaa työskentelyä ei arvostella.

Villisikakoe voidaan suorittaa yli vuoden vanhalle yksinäisellä sialla tai laumalla, jossa on porsaiden lisäksi mukana yksi tai useampi yli vuoden vanha sika.

Alle vuoden ikäisellä, laumasta eroon joutuneella porsaalla tapahtuvaa työskentelyä ei arvostella.

Koiran työskentelyn perusteella ryhmän on voitava paikallistaa villisika / ilves.

Jos villisika / ilves karkoittuu jo heti ensikosketuksesta, niin seurataan millä innokkuudella ja sitkeydellä koira seuraa villisikaa / ilvestä. Hyväksytyssä suorituksessa tulee koiran työskennellä villisialla / ilveksellä jäljempänä olevan taulukon vaatimusten mukaisesti. Työskentely tulee varmuudella todeta. Hyväksytyssä suorituksessa voi olla sekä haukkua, että seuraamista. Saman koepäivän työskentely koostuu yhdestä jaksosta.

Jos koira ei löydä omatoimisesti villisikaa / ilvestä, vaan löytö on tapahtunut ryhmän avustuksella, niin hyväksytyyn suoritukseen vaaditaan 50 % korkeampi suoritus.

Tätä sovelletaan myös tapauksessa, että koira löydetään villisika- / ilvestyöskentelystä, eikä hakua ja löytöä ole voitu arvostella.

Villisian- / ilveshaukun alettua kiinnitetään huomiota millaisessa maastossa työskentely tapahtuu. Peitteisessä maastossa voi koiran työskentely olla varovaista ja vaikuttaa araltakin, joka kumminkin saattaa muuttua villisian / ilveksen siirryttyä avarampaan maastoon.

Koe voidaan suorittaa myös pimeässä, mutta tällöin on varmistuttava siitä, että haukussa on villisika / ilves.

Koiran työskentelyä villisialla / ilveksellä arvostellaan enintään 300 minuuttia.

6. SEURAAMISEN RASTITUSOHJE

Seuraa yli 5 km: sitkeä; seuraa 2-5 km: keskinkertainen; seuraa alle 2 km: lyhyttä

7. APUVÄLINEET

Kaikki mahdolliset tekniset apuvälineet, jotka helpottavat koesuorituksen seuraamista ovat sallittuja. Työskentelyä arvosteltaessa tulisi tukeutua karttaan

8. KOKEESEEN OSALLISTUJAN VASTUU

Jokainen kokeeseen osallistuja toimii kokeessa omalla vastuullaan. Kokeen järjestäjä ei vastaa mahdollisista vahingoista, joita voi sattua koiralle, koiranohjaajalle, tuomareille tai oppaalle.

9. Villisian- / ilveksen haukkutaipumuskokeen vaatimustasot ovat samat, kuin karhunhaukkutaipumuskokeessa.

10. TUOMARIKOULUTUS

Tuomareiden kouluttamisessa toimitaan SKL-FKK:n hallituksen hyväksymän ”Palkinto- , arvostelu- ja ylituomareiden koulutus ja pätevyminen sekä toiminta-ohjeen” mukaan. Villisian- / ilveksen haukkutaipumuskokeen palkintotuomarin on oltava pätevytyä hirvenhaukkukokeen palkintotuomari ja villisian- / ilveksen haukkutaipumuskokeen ylituomarin on oltava hirvenhaukkukokeen ylituomari. Nykyisen voimassa olevan Karhunhaukkutaipumuskoen ylituomari- tai palkintotuomaripätevyyyden omaavat henkilöt ovat päteviä arvostelemaan koiraan myös Villisika- / ilveksen haukkutaipumuskokeessa.

YLITUOMARIN TOIMINTAOHJE

1. Ylituomari vastaa kokeen virheettömydestä kulusta ja huolehtii siitä, että arvostelu tulee suoritetuksi oikein ja yhdenmukaisesti.

2. Esitä koetointikunnalle ylituomarikortti ja todistukset vaadittavista jäsenyyksistä.

3. Arvostelun alkamisilmoittamisen yhteydessä voit antaa toimintaohjeita tuomariryhmälle. Arvostelun purkutilaisuus voi samalla olla myös tuomareiden koulutustilaisuus, johon osallistumisesta tehdään merkintä palkintotuomarikorttiin.

Tuomarikoulutuksen yhteydessä on painotettava villisian / ilveksen erilaisuutta ja vaarallisuutta koe-eläimenä. Villisika- / ilveshaukkua ei tule uhkarohkeasti lähestyä.

4. Tarkista purkutilaisuudessa koirien rekisterikirjat, rokotustodistukset ja palkintotuomareiden tuomariokeudet ja jäsenyydet. Valvo, ettei kokeeseen osallistu koiria, joiden rokotukset ja tunnistusmerkintä ei ole kunnossa.

5. Tarkista tuomareiden jäävydet

6. Koesuorituksen jälkeen ota tuomariryhmä kokonaisuudessaan vastaan. Perekhy kokeen tapahtumiin ja niiden vaikutukseen kokonaissuoritukseen. Selvitä tuomariryhmältä, että millä tavoin suoritus on todettu ja varmistuttu koe-eläimestä. Epäselvissä tapauksissa kuuntele myös koiranohjaajan mielipide. Valvo, että arvostelu tapahtuu sääntöjen ja arvosteluohjeiden mukaan.

7. Erimielisyyksien ilmetessä yritä päästä heti nopeaan eri osapuolia tyydyttävään sopuratkaisuun.

8. Valvo, että palkintotuomareiden nimikirjoitukset tulevat koirakohtaiseen pöytäkirjaan, ainakin ryhmätuomarin nimikirjoitus omakätisesti.

9. Tee koepöytäkirjaan ylituomarin kertomus, huomioiden kokeen tapahtumat.

10. Muista, että jokainen koe on arvokas kenneltäisyys. Johda koetta hyvän kennelhengen mukaisesti.

11. Varaa koetarvikkeet, kuten maastokortit, koirakohtaiset pöytäkirjat, koepöytäkirjat ja koesääntöjä tuomareiden saataville.

12. Tarkasta ja lähetä tulokset edelleen koepöytäkirja täyttöohjeen mukaisesti.

PALKINTOTUOMARIN TOIMINTAOHJE

1. Pidä yllä tuomaritaitojasi osallistumalla mahdollisuuksien mukaan tuomarin tehtäviin ja säilytä tuomarinointeasi osallistumalla sinulle suunnattuun tuomareiden jatkokoulutukseen vähintään joka toinen kerta niitä järjestettäessä.

2. Tutustu huolella sääntöihin ja arvosteluohjeisiin.

3. Varaa mukaasi muistiinpanovälineet, sääntökirja ja muut tarvittavat välineet. Koetapahtuman kirjaamisessa huomioi kaikki koirakohtaiseen pöytäkirjaan talletettavat asiat. Muistiinpanovälineenä parhaiten toimii hirvenhaukkukokeen maastokortti tai koirakohtaisen pöytäkirjan kopio.

4. Selvitä oppaan ja koiranohjaajan kanssa villisian / ilveksen todennäköinen sijainti ja mahdollinen kulkusuunta. Anna ryhmälle ohjeet toimenpiteistä kokeen aikana.

5. Villisian / ilveksen löydyttyä selvitä heti löytömatka ja tulkintasi siitä koiranomistajalle. Uhkarohkeaa haukun lähestymistä tulee välttää.

6. Esitä ylituomarille välittömästi selvitys kokeen kulusta. Kerro millä tavoin suoritus on todettu, perustuuko arvostelu näkö-, kuulo- vai jälkihavaintoihin.

7. Allekirjoita koepöytäkirja.

8. Käyttäydy esimerkillisesti koiranomistajaa ja muita kokeeseen osallistuvia kohtaan.

KOIRANOHJAAJAN TOIMINTAOHJE

1. Ilmoittaudu kokeeseen sääntöjen määräämällä tavalla. Maksa koemaksu ajallaan järjestäjän antaman ohjeistuksen mukaan.

2. Esitä ylituomarille koiran rekisterikirja, rokotustodistukset ja mahdolliset muut asiapaperit.

3. Varaa koepäivää varten tarvittavat varusteet mukaan.

4. Kuljeta koeryhmä mahdollisuuksien mukaan maastoon ja neuvottele tarvittaessa muista kuljetusjärjestelyistä tai tapaamispaikoista.

5. Tee oppaan kanssa kulkusuunnitelma.

6. Esitä koeryhmälle toivomuksesi ryhmän kulkujärjestyksestä ja kulkunopeudesta.

7. Anna ryhmän suorittaa arvostelu häiritsemättä sitä liiallisilla toivomuksilla.

8. Älä turhaan selvittele koirasi aikaisempia ansioita.

9. Voit ohjata koirasi suoritusta viittauksin, vihellyksin ja käskyin. Muut rankaisu- ja ohjaustoimet ovat kiellettyjä.

10. Ilmoita mielipiteesi ja arviosi ryhmän tulkinnoista heti kunkin tapahtuman jälkeen, kun esim. matkoista ja ajoista maastossa keskustellaan.

11. Muista, että saat kytkeä koiran vain palkintotuomarin luvalla, keskeyttäessäsi kokeen tai koiran joutuessa erityiseen vaaratilanteeseen. Kytke koira kokeen päättymisen jälkeen ja kuljeta koeryhmä pois maastosta.

12. Allekirjoita ylituomarin esittämä koirakohtainen pöytäkirja ja siinä esiintyvät tiedot.

13. Osallistu kokeen päätöstilaisuuteen koekoiran kanssa, että sen tunnistusmerkintä voidaan tarkastaa.

14. Käyttäydy kokeessa esimerkillisesti tuomariryhmää, opasta, toisia koiranomistajia ja kaikkia muitakin läsnäolijoita kohtaan, niin kuin toivoisit heidän käyttäytyvän sinua kohtaan.

15. Selvitä hälytyspalvelun ja ensiavun mahdollisimman nopea saaminen mahdollisesti loukkaantuneille.

VILLISIAN- / ILVEKSENHAUKKUTAIPUMUSKOKEIDEN VAATIMUSTASOT
= entiset karhunhaukkutaipumuskokeen vaatimustasot

Karhunhaukkutaipumuskokeen vaatimustasot

